Regd No. M. 3815

ఏకప్రతి ౧౼౨

To Let

గోలకొండపత్రిక

10304

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు ఆంధ్ర జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౮ ॥ హైదరాబాదు దక్కన్ తా. ౯. ౧౧-౧౮ స్వభాను ఆశ్వీజ బ. ౧౨ (౯-౧౧-౧౯౪౩) సోమవారము ॥ సంఖ్య ౪౭

పాఠకులకు మనవి

గురువారమునాడు దీపావళి యగుట చేత పత్రిక వెలువడదు

రోంనగరం ఖాళీ అగుచున్నది

ఇటలీ

ఇటలీలో ఆమెరికావారిసేనలు వాల్చర్నోనది నుండి ఉత్తరముగపోయి అనేక అనుష్ఠానములను ఆక్రమించి ఇపుడు కాపువా మైదానములో జర్మను సేనలపై క్రొత్త దెబ్బనువేయుటకు యత్నించుచున్నవి. క్యాపువా నుండి కాసినోపోవు రోడ్డు ఈసేనల చే ఆక్రమించబడేటట్లున్నది. ఈ రోడ్డు మీదుగా జర్మనుసేనలకు కావలసిన యుద్ధ సామగ్రులు పోవుచుండును.

మధ్యఇటలీలో బ్రిటిషువారిసేనలు బిందియా చూలోనుండి ఉత్తరమునకుండే ఇసర్నియాను పట్టుకొనబోవుచున్నవి. ఇసర్నియా నుండి ఈసేనలు ఉత్తరముగా రోంనగరానికి చేరబోవుటయేగాక దక్షిణము నుండియు పడమటినుండియు కూడ జర్మనుసేనలను ముట్టడితో ఇరికించుకొనగలుగును.

పీటికితూర్పున బ్రిటిషువారిసేనలు గూఫిలోనె సాముపడమునుండే మాంటేసిలోఫినుకు వెలుపలి యూటో ఒరాటినో, వాసో అను స్థానములను ఆక్రమించి ఇపుడు బారానెల్లోఅను చాల ముఖ్యమైన జర్మనుస్థానమును పట్టుకొనుటకై పోరాడుచున్నవి.

అక్టోబరు౨౨తేదీన ఇటలీమీద బ్రిటిషుమిత్రమండలివారివిమానములు చేసిన దాడులు సాంర్నోలో చాలగొప్పవని చెప్పుచున్నారు.

అన్నిరంగాలలోను తీవ్రమైన జర్మనుల ప్రతిదాడులు ఓడించబడినవి.

రోంనగరమునుండి అధికారులందరును ఉత్తరమునకుండే ప్రదేశాలకు వెడలిపోవుచున్నారు.

ఆంధ్రమహాసభ చీలపల్లి పట్టి కమిటి స్థాపన

(స్వ. వి.) చీలపల్లి ౧౬-౧౧-౧౯౪౩

చీలపల్లిగ్రామమున్న, స్థానిక మరియు, ఆరెపల్లి కందాపురం గ్రామాల ప్రాథమిక సభ్యుల సమిష్టి సమావేశము శ్రీ వెంకటరాజేశ్వరజ్యోషి, మెదకు జిల్లా కార్యదర్శిగారిసమక్షములో జరిగి అధికార వర్గము ఎన్నుకోబడెను.

అమ్మకము

(నాగపూర్ విశ్వవిద్యాలయమునకు కీ॥ శే॥ డా. లక్ష్మినారాయణ, కన్ట్రాక్ కంకాంప్టీగారు దానముచేసిన గృహరూపమైనఆస్థి)

శికింద్రాబాదు నందు (హైదరాబాదు- దక్కన్) మారేడుపల్లి కాలనీకి సమీపమున, బాగాత్ తాలూకాలో చేరిన మౌజె భూసరెడ్డిగూడ యందు ఆనంద్ భవన్ మాన్షన్ అని సామాన్యముగా ప్రఖ్యాతివహించిన ఒక అందమైన రెండస్థులబంగళా చుట్టుకాంపౌండులో వ్యవసాయమునకు ఫలవృక్షములకు అనుకూలమైనదై 7-23గుంటలభూమిగల్గి, 60అడుగులపొడుగు, 30అడుగుల వెడల్పుగు రాతికట్టడము కట్టినపక్కా బావి, దానికి రెండుమోటలు యింతేగాక ఎల్లప్పుడు నీటిసప్లై అగునట్లు ఎలక్ట్రిక్ మోటరు, పంపుకల్గియున్నది. ఈ భవనముందు ఉత్తమమైన ఎలక్ట్రిక్ ఫిట్టింగులు, ఆర్మసీలింగ్ పంకాలు, నూతన ఫ్లష్షింగ్ ఏర్పాట్లు సెప్టిక్టాంకుతోసహా, రెండుగ్యారేజులు, నౌకరుల గృహవసతులు, ఉత్తరపువైపున తీగెకంచెయున్నయున్నవి. రాజాలకు, మహారాజాలకు, నవాబులకు తగినట్లు అనుకూలముగా యుండగలదు.

కోరదలచిన వివరములను సీలుచేసిన కవర్లలోయుంచి యూక్రైవింటికి 31న వంబర్ నాడుగాని, అంతకు ముందుగా గాని చేరునట్లు పంపవలయును.

బేరములు, నాగపూరునందలి హైకోర్టుఆఫ్ జుడికేచర్ వారి ఆమోదమునకు లోబడియున నేగాని ఒప్పుకోనబడవు.

కార్యదర్శి

లక్ష్మినారాయణ బిక్వెస్ట్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కమిటి ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ అమ్రావతిరోడు నాగపూరు.

గోలకొండపత్రిక

స్వభాను సంః ఆశ్వీజ బ ౧౨ సోమవారము

వీడోలు

పాతవైస్రాయిగారు పోయినారు. కొత్త వైస్రాయిగారు వేంచేసి యున్నారు. పాతప్రభువు కొత్త ప్రభువునకు అధికార మప్పజెప్పెను. చీర మార్చితే నాటకము మారనట్లుగా ప్రభువులుమారితే ప్రభుత్వముమారదు. అదే ఇంగ్లీషు రాజనీతిలోని రహస్యము. ప్రాచ్యులైన హిందూస్థానీవారికి మొగల్‌సామ్రాజ్యం వాసన ఇంకా పోలేదు. పాదుషాలు మారినప్పుడు కొత్త పాదుషావస్తే జనులు అతడు మంచివాడా చెడ్డవాడా చెడ్డవాడైతే, ఘోరాలు, చావులు, జప్తీలు. కొత్తపన్నులు, ప్రాతవజీర్ల ఉద్వాసన కొత్తవారి సంస్థాపన జరుగునని లెక్కలుకట్టేవారు. మంచివాడైతే పన్నుల మాఫీలు, మంచివజీర్ల నియామకము, ఖైదీల విడుదల, కఠినశాసనాలరద్దు, కొత్త జాగీర్ల సంప్రదానము, ఇట్టివెన్నో కలుగునని వారు. పాశ్చాత్యపద్ధతిలో అదిలేదు. పైగా వైస్రాయిగార్లందరూలార్డులే[ప్రభులే] అయినావారు రాజప్రతినిధులు. వారు పార్లమెంటులోని మంత్రివర్గమునకు దాసులు. వారేమి నిర్ణయింతురో దానిని నిర్వహింతురు. గట్టి పట్టుదల గల వైస్రాయి,అయితే మంత్రివర్గము వారి నిర్ణయముపై కొంతవరకు తన ప్రభావమువేయును.

ప్రపంచములో ఏ దేశమందుకానీ ఏ మూలలోకానీ వైస్రాయిపొందేజీతమంత టిజీతాన్ని పొందేఅధికారి లేనేలేడు. ఇది మొదటివిశిష్టత వైస్రాయిగారికి నెలకు ౨౦ వేలకుపైగా జీతముఖర్చులన్నీ ప్రభుత్వముదే. వారికిచ్చిన దివ్యభవనము నందనవనము. దానిలో 3000 గదులున్నవట. వైస్రాయిగారికుండు అధికారాలవంటి అధికారాలుప్రపంచములో మరేఅధికారికిన్నీ లేవు. ఇది రెండవ విశిష్టత. ఆజ్ఞలుచేయుటలో వైస్రాయిగారు సిద్ధసంకల్పులు పూర్వము వేలయేండ్లు తపస్సుచేసిన హిందూఋషులకు అట్టిసంకల్పాలుండేవట. ఏది తలచితే అది అగుట సిద్ధసంకల్పము. ఒక్కస్వాతంత్ర్య మిచ్చుటతప్ప తక్కిన ఏయాజ్ఞలైనా వైస్రాయిగారు సంకల్పమాత్రముచే చేసివేస్తారు, ఆర్డినెన్సు అధికారం వారికున్నది. మిలిటరీ శాసనాధికారము వారికున్నది- ఉద్యోగాలిచ్చు అధికారాలున్నవి- విచారణ లేకుండా దిగ్బంధనము చేయుటకున్నూ అనుగ్రహించితే వదలిపెట్టుటకున్నూ వారికి అధికారాలున్నవి శాసనసభలనే వున్నవికదా, అందు శాసనాలుచేస్తారు. అది ప్రజాశక్తినను తెలుపదా అని అందురేమో? వైస్రాయిగారికి "వీటో" రద్దు అధికారమున్నది- తమకు సరిపడిన శాసనాలుండనిత్తురు. సరిపడకుంటే రద్దుచేయుదురు.

వైస్రాయిగారు దేశీసంస్థానాలలోనికి వెళ్లినప్పటి దేవేంద్రవైభవము ప్రపంచములో ఏదేశమందును ఏఅధికారికిని జరుగనే జరుగదు వారు రానున్నారని తెలియగనే ఒక సంవత్సరం ముందునుండి ఏర్పాట్లు ప్రారంభమగును. "వైస్రాయిశాఖ" పునరుద్ధరింపబడును. చారులు ప్రత్యేకపోలీసుసిబ్బంది ఏర్పాటగుదురు. వారి సపర్యలకుగాను వస్తుసంబారము ను సేకరింతురు. వైస్రాయి కిచ్చేక్కి(డిన్నర్)విందుకులకులుఖర్చగును విందుకులోని ఒక్కొక్క ఆహూతుని భోజనానికి ఇంచుమించు ౬౦౦ రూపాయీలగును! శ్రీవారిభవనానికి, వారి షికారికి, వారి కళావినోదాలకు, వారినవరస వద్రసాభిరుచులకు మన దేశీరాజులు మహారాజులు రాజాధి రాజులు, నవాబులు ముఖ్యగు "ఆక్మీయఘనతలు" (Their Highnesses) చేయునట్టి ఏర్పాట్లు భూలోకములో మరెచ్చటనుచేయరు ఒక మహారాజుగారు ఒక వైస్రాయిగారి తేనీటికి కాచుటకై రూపాయీల నోట్లను కట్టెపుల్లలవలె కాల్చి "చా"ను చేసియిచ్చిరట. ఆ "చా" ఎట్టిదిగానుండెనోవైస్రాయిగారెంత పసందుచేసిరోయేమో!!

హిజ్. ఎక్సెలెన్సి లార్డు లిన్‌లిత్ గో వైస్రాయిగారు ఏడున్నరసంవత్సరాలు వైస్రాయిపదవి నలంకరించి రాజ్యముచేసిరి. వైస్రాయిల చరిత్రలలో ఇంత దీర్ఘకాలము భారతసామ్రాజ్యాన్ని పాలించినవారిలో వీరు రెండవవారు. శ్రీవారు ఏడున్నర ఏండ్లక్రిందట వైస్రాయిగా భారతదేశములో శ్రీపాదమునుంచినవెంటనే విత్తనంగోడెలు, విత్తనంగోడెలు అని స్మరించిరి వీరు వ్యవసాయిక వైస్రాయిగారు. "వీరురైతులను ఆదరించుతారు. వీరికాలములో పాడిపంటలు సమృద్ధిగానుండును"అనిఆనాడు రాజకీయ కాలజ్ఞాన తాత్త్వికులు జోస్యంచెప్పిరి.శ్రీవారుబాగానేప్రయత్నాలు చేసిరి. కాని నిత్యదారిద్ర్యదేశము మనది. పెద్దమ్మ పుట్టినిల్లుమనది. వారి దివ్యసంకల్పాలు నెరవేరలేదు. శ్రీరావారుపోయ్యేకాలములో బెంగాలులో ప్లేగుఎలుకలవలె అన్నార్తులు పటపట వీధులలో రాలిపోయిరి. శరత్తులోని ఆకులవలె ఇంకను రాలుచున్నారు. శ్రీవారి కాలములోనే ఆ కాంగ్రెసువారికేమి దుర్బుద్ధిపుట్టినోయేమో బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముపై ముష్టియుద్ధము ప్రకటించిరి. పాపం వైస్రాయిగారుకాంగ్రెసువారిని జెయిళ్ళలో వేయించవలసినవారైరి. మహాత్మా గాంధీగారు ఒక అమెరికా విలేఖకునితో "నీకు తెలియదా లార్డులిన్‌లిత్‌గో నా చెలికాడు" అని సగర్వముగా చెప్పకొనిరి- కాని గాంధీగారు ప్రాయోపవేశము జెయిలులో చేస్తానన్నాడు, మిత్రులైన వైస్రాయి బహద్దరుగారు గాంధీగారిని సంతముచ్చు (Blackmailer) అని సెలవిచ్చిరి- పాపంవైస్రాయిగారికి పట్టరాని కోపమువచ్చినది. లేకపోతే అంతటి మాట వారు అనరు- అప్పుడప్పుడు ఇంగ్లీషుమహాజనులకు కోపమువచ్చును- చర్చిల్ మంత్రిశేఖరు డేకదా గాంధీకి 'అర్ధనగ్న పక్కీరు' అని బిరుదిచ్చినది- బిరుదులను నిరాకరించుడని ప్రచారము చేసిన పక్కీరయ్యకే ఒకముద్దైనబిరుదు!

ఈ కాంగ్రెసువారి మూలాన వైస్రాయిగారికి ఎన్నో అసాధారణశాసనాల [ఆర్డినెన్సులను] చేయవలసివచ్చెను- యుద్ధంకొరకు ఎన్నోచేసిరి. ఇన్ని ఆర్డినెన్సులనుచేసిన వైస్రాయిగారు మరొకరు లేరనవచ్చును. కాని పాపం వారేమిచేయగలరు- అది కాలమహిమ- పాతవైస్రాయిగారు ఏడేండ్లచిల్లరకాలములో చాలా పాటుబడినారు- వారు విశ్రాంతితీసుకొనుట చాలా అవసరం. వారికి వీడ్కోలుఇచ్చుచు సుఖీభవ అని అనుచున్నాము-

కొత్తవైస్రాయిబహాదరుగారికి స్వాగతం- వారేమైనా ప్రసాదింతురని జనులు ఆశపెట్టుకోగూడదు వారు కొత్తవారుకారు పాతవారే. దేశానికి పరిచితులే- వైస్రాయి మంత్రివర్గమువారే. వైస్రాయితర్వాత ముఖ్యమైన సైన్యాధికారముకలిగి యుండినవారే ఆనాడెట్లో ఇకముందును అట్లే యుండక యీ ముసలితనములో మారుదురా? అవిచ్ఛిన్నముగా సామ్రాజ్య పరిపాలన సాగుననుటలో సందేహము కానరాదు కొత్త వైస్రాయిగారికి స్వాగతం సుస్వాగతం-

---

దీపావళి

విషాద పరిస్థితులలో ఈఏడు దీపావళి వచ్చినది. బెంగాలులో ప్రతివారము పదివేలకుపైగా చనిపోతున్నారు. ఇది అంటుజాడ్యముగా పరిణమించుచున్నది. ఉత్కళములో చావులు మొదలై వృద్ధినొందుచున్నవి. రాయలసీమలో ఘోరక్షామమున్నది.మద్రాసులో జలప్రళయంవల్ల కొందరు చచ్చిరి. ౧ లక్షమంది నష్టపడిరి- దేశమంతటను భుక్తిమానం (రేషన్) ఏర్పాటైనది- ఇట్టి పరిస్థితులలో మనకు విందులు చేసుకొను హక్కులేదు పటాకాలు కాల్చుట పాతకమగును- ఎవ్వరును పటాకాలపై ద్రవ్యము వ్యర్థముచేయగూడదు- కొత్తబట్టలు కట్టి మురవకూడదు- మనకీపండుగ విషాదముతోకూడినది- దీపములను విరివిగా వెలిగించి వ్యయము చేయుగూడదు- ఈవిధముగా మిగిలిన చిల్లర రాయలసీమ నిధికిని, బెంగాలుకును ప్రజలు పంపవలెనని మనవి చేసుకొనుచున్నాము-

---

అలియాబాదు రెడ్డిజనసంఘము

పైసంఘముయొక్క తృతీయ వార్షికోత్సవము ౨౩ఆబాన్ నాడు సాయం ౫ గం॥ నుండి రాజా బహద్దరుగారి అలియాబాదులోని తోటలో శ్రీమాన్ పింగిలి వెంకటరామారెడ్డి దేశముఖుగారి అధ్యక్షతలో జరుగును-దక్కన్‌క్రానికల్ సంపాదకులును, డాక్టరు చెన్నారావుగారును, బిరుదు శేషయ్యగారును, మాన్ మంతరావుగారును రాజాబహద్దరుగారును మాట్లాడుదురు

౧౮-౧౦-౪౩

నారాయణగూడెములోని బాలికలఉన్నతపాఠశాలనుందిరమును విశాలపరచుటకును, సంస్థను యితరవిధముల అభివృద్ధిపరచుటకును కావలసిన ధనముకొరకు పాఠశాలకార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు కొందరు జిల్లాలలోనికొన్ని ప్రదేశములకు విరాళములకై వెళ్లిరి. ఆ రికిని వ్యాధిమానులును పరోపకారులునునగువారు ఉదారబుద్ధితో ధనసహాయమొసగుచున్నారు అందుముఖ్యులు-

శ్రీయుతులు భువనగిరిసాంబయ్య సూర్యాపేట రూ౧౦౦౦ ఉమ్మెత్తకాంతరావు దేశముఖు సూర్యాపేట ౧౦౦౦, గోలి సీతారామయ్య భువనగిరం ౫౦౦, కన్యకాపరమేశ్వరీ రైస్‌మిల్లు భువనగిరం ౫౦౦, కాకోటి ఏకనాథం సాపూరు ౫౦౦ పుట్టపల్లిసీతారామారావు జనగాము సాపూరు ౩౦౦, నోముల లక్ష్మీనారాయణ, పెద్దినారాయణ జనగాము ౫౦౦, బద్దిశెట్టివెంకయ్యజనగాము ౫౦౦, దిశెగింరామయ్యజనగాము ౩౫౦, సేట్ కాలూరాం శోభారాం జనగాము ౩౦౦, కైలాసభూమన్న పాపన్నపేట ౧౫౦, జగన్నాథ్ పన్నాలాల్ జోగిపేట ౪౦౦, మోతీలాల్ గులాబ్ చందు మిలాప్ చందు ఎల్లారెడ్డి ౪౦౦, ఇతరములతో మొత్తము రూ. ౬౪౫౫.

కేకలు వేసినందుకు శిక్ష

షోలాపూరు, అక్టోబరు౨౦

గాంధీజయంతినాడు కేకలను వేసినందుకై ముగ్గురికి ౩ మాసాలకఠినకారాగారవాసము, రూ౫౦ల జుర్మానా విధించబడినవి.

మెహరలీగారి విడుదల

పూర్వపు బొంబాయి మేయరగు వై-జె-మెహరలీగారు జెయిలులో జబ్బుగానుండిరి. వారినిఅక్టోబరు ౧౯తేదీన వదలివేసినారు.

విజ్ఞానవర్ధని

▣ శకద్వీప బ్రాహ్మణులు

క్రీ-శ. ౧వ శతాబ్దములో ఈరానునుండి అనేక పారసీకులు(జరథుస్త్రమతానుయాయులు) ఇస్లాంమతములోచేరక హిందుస్థానమునకు వచ్చిరి. వారు కాశ్మీరులో, పంజాబులో, దీనాకుమండలములో నిలిచిపోయిరి వారిలో పలువురు హిందువులలో లీనమైపోయిరి. కాని తమ సూర్యాగ్నుల పూజలను వదలకుండిరి. అట్టివారిని హిందువులు శాకద్వీపీయ బ్రాహ్మణులు అని పిల్చిరి.

▣ ప్రాచీన నజరానా

క్రీ-పూ. ౫౨౦ ప్రాంతాలలో రాజ్యముచేసిన ఈరానుదేశ చక్రవర్తియగు దారా (Darius)తనపేరును ధారయద్వసుఅని తన నక్షరుస్తుం శాసనములో చెక్కించుకొనెను. అంతేకాదు ఇంకా ఇట్లువ్రాయించెను. "అదందారయువోస్ .. పార్స పార్సహ్యాపుత్ర ఖఆరియ అరియచిత్ర" దీనికి సంస్కృతము "అహం ధారయద్వసుః పార్సః పార్సస్యపుత్రః అర్యః అర్యచిత్రః. దీని యర్థము" నేను ధారయద్వసువుఅను వాడను. పారసీకుడను. పారసీకపుత్రుడను, ఆర్యుడను ఆర్యవ శముచాడను) ఆర్యులు భారతదేశమువారేఅని వాదించువారు దీనిని గమనింతురుగాక! అట్టి దారాసితియన్ (శక రాజగు జనకైరస్(Jan Cyrus)కు తనకు సామంతుడై దాసోహంఅనుము అని వార్త పంపెను. శకరాజు ఏమియు ప్రత్యుత్తరమువ్రాయక ఒకపక్షిని, ఒక ఎలుకను, ఒక కప్పను, ఐయిదు బాణములను కానుకగాపంపెను. మోటుశకజాతివారి కానుకలిట్టివే కాబోలునని చక్రవర్తి సమాధానపడెను కాని శకమర్యాదలనుతెలిసిన ఒకవ్యక్తి ఇట్లనెను. "అగ్రదర్శకా (జహాపనాః)ఇవన్నియు యుద్ధసంకేతాలు. శకులు దాడివచ్చినప్పుడు పారసీకులు పక్షులైయెగిరిపోయినను, ఎలుకలవలె బొరియలలో దూరినను కప్పలవలె నీటమునిగినను వారిశరములు వెంటాడకమానవు అని పైనతెల్పినవాయొక్క అర్థము మహారాజాధి రాజోత్తమా!"

ఆఫ్రికాలో భారతీయులకు అన్యాయముచేసి

ప్రపంచంలో న్యాయస్థాపనకు రాయబారిగా పోవువారు

దక్షిణాఫ్రికా ప్రధాని స్మట్సుగారిని గురించి విమర్శ

బొంబాయి, అక్టోబరు౧౯

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ కాంగ్రెసుకు ఇండియాలో ప్రతినిధులగు మహమ్మదుఅహమ్మదుజాద్వత్, స్వామి భవానిదయాళు గారలు కలిసి పత్రికలకు ఈక్రిందివిషయము ప్రకటనార్థమొసగినారు.-

స్మట్సుగారు ప్రపంచమందు న్యాయమైనట్టియు స్థిరమైనట్టియు శాంతిని పునాదివేయుటకై ఇంగ్లాండుకుపోవుచున్నారనియు, వారలు అమెరికాకు కూడ పోవచ్చుననియు మాకు తెలియవచ్చినది తన ప్రభుత్వము చాలతలవంపులైన భారతీయప్రతికూలశాసనమును చేసియుండగా తానుఈపనికి ఎట్లు పోదగుదురు? ఈఅన్యాయశాసనమును దక్షిణాఫ్రికాశాసనసభలో ౧౫మందిమాత్రమే సభ్యులుగల ఒకపార్టీకి అవకాశమిచ్చుటకై చేసిరి.

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయకాంగ్రెసు ప్రతినిధులు కొందరు తమవిన్నపమును స్మట్సుగారికిచెప్పకొనదలచి, "దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులహక్కు"లను గురించి ఒకపత్రమునుతయారుచేసిరి స్మట్సుగారు వారలకుదర్శనమిచ్చుటకే నిరాకరించుటగర్హితనము. ఆపత్రములో వారలు ఏనాగరికరాజ్యములోగాని మానవులైనవారలు అనుభవించు కనీసపు హక్కులను కోరిరి. దక్షిణాఫ్రికాలోభారతీయులను ఆరాజ్యపుపౌరులని ఒప్పుకొనవలెననియు, నివాసము వాణిజ్యము ఉద్యోగములకు సంబంధించిన విషయములలో జాతి పక్షపాతముతోకూడుకొనిన శాసనముల నన్నిటిని తొలగించవలెననియు, ఓటు హక్కును ఇవ్వవలెననియు, పాంఘికశాసనమువల్ల కలిగేబాధలను అనుభవించనీయవలెననియు, ప్రాథమికవిద్యను నిర్బంధవిద్యగా ధర్మముగాచెప్పించవలెననియు, కాలేజీలలోను విద్యాపీఠములలోను చేరనీయవలెననియు ఆపత్రములో అయిదంశములు కోరబడెను.

అమెరికాలో చైనీయులకు వెలివేయు శాసనమునురద్దుచేసి, వారలకు అమెరికనులపౌరస్వత్వపుహక్కులనిచ్చిన రూజ్వెల్టుగారికిని స్మట్సుగారికిని గలభేదము గమనించదగును. దక్షిణాఫ్రికా అనుభవించుచున్న క్షేమమునకు అబిసీనియాలోను, ఉత్తరఆఫ్రికాలోను భారతీయవీరయోధులు చేసిన సేవయే ఎంతో కారణము.

దక్షిణఆఫ్రికా భారతీయకాంగ్రెసు ఇండియాలో పత్రికలనుప్రజలను కోరుట ఏమనగా దక్షిణఆఫ్రికాలో భారతీయుల హక్కులను గురించి స్మట్సుగారు విశదమైనఒకప్రకటన చేయవలెనని ఇండియాప్రభుత్వమును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును తొందరపెట్టవలెను. రంగుజాతులవారలకు రూజ్వెల్టుగారు చెప్పిన నాలుగుస్వాతంత్ర్యములను ఇవ్వని శాంతియేకాదు"

వీరశైవమువల్ల సన్యాసము ప్రబలెను

౧౨, ౧౩శతాబ్దములలో వీరశైవమతము తెలంగాణములో అధికముగవ్యాపించెను సన్యాసముప్రజలనెక్కువగ నాకర్షించెను. దీనివల్ల దేశమానసంతానాభివృద్ధి నిరోధింపబడెను. అందుచేతమిశ్రా భార్యావివాహములను ప్రోత్సహించుటకై వివాహితులగుయువకులుగల కుటుంబములకు ధనసహాయము చేయుచుండిరి. ఈవిధమగు సంఘసేవ ఆకాలములో సాటిలేనిది. (శ్రీరాయప్రోలు సుబ్బారావుగారి అభిప్రాయము.)

మాతృభాషకై ప్రార్థన

నాందేడుమరాఠీ సాహిత్యసమ్మేళనము గతవారములో జరిగెను. అందుఒకతీర్మానమిట్లున్నది- మరాఠ్వాడాలోని బళ్ళలో మరాఠీద్వారానే విద్యచెప్పించవలెను- హైస్కూలుఅంతమువరకు న్నూ చెప్పించవలెను.బాలికలకుమాధ్యమికతరగతివరకు ఉర్దూనిర్బంధం తీసివేసిన అనుగ్రహానికి ధన్యవాదాలు-మరి పైతరగతులకుకూడా అట్లే అనుగ్రహించవలెను. కాలేజీన్ని, బాలికామాధ్యమికపాఠశాలలో ఉర్దూ తీసివేయవలెను. హై. (ప్రజా) విద్యామహాసభవారు మాతృభాషలవిషయమై చేసిన తీర్మానములో సంపూర్ణముగా ఏకీభవించుచున్నారట.

ఇంగ్లాండుపై నవనగర్ సంస్థానాధీశుని భక్తి

అక్టోబరు ౧౪తేదీనఫ్రాత్తఢిల్లీలో నరేంద్రమండలి సమావేశము సమాప్తమయ్యెను. దానికధ్యక్షుడగు నవనగర్‌సంస్థానాధీశుడు జంసాహెబుగారు ఇట్లుఉపన్యసించిరి:—

"సమయమురాగానే ఇంగ్లాండుతనమిత్రులనుశత్రువులతోచేరుటకు వదలుననియు, అవిధముగాశత్రువుకు చీకాకుపెట్టవచ్చుననియు ఉదారభావములులేనివారలు అప్పుడేమమ్ములను హెచ్చరించుటకుప్రారంభించినారు. ఇంగ్లాండుచేయు వాగ్దానములోను, చేసినవాగ్దానములను ఇంగ్లాండు పాలించుననువిషయములోను మాకు సంపూర్ణవిశ్వాసమున్నది. మరిన్నీ నేనుసైనికుడను రాజకీయమనుష్యుల కుజ్ఞాపకము తక్కువయుండవచ్చును కాని, సైనికులుతమసహచరులను మరచువారుకారు."

శికింద్రాబాదు ఆయుర్వేద ధర్మ వైద్యశాల

శికింద్రాబాదు కంజరిగూడెంలో స్థాపితమైన "శ్రీ ఆయుర్వేదధర్మవైద్యశాల" యందు సెప్టంబరు ౧౯౪౩వమాసమున చికిత్సగావింపబడినవారి సంఖ్య ౫౮౯-అందు ౧౦౪-పురుషులు, ౧౬-౭ స్త్రీలు, మరియు ౨౫౧౬-శిశువులు

ఇట్లు

శ్రీరంగం రామమూర్తి.

ని. రా. ఆ. సా. పరిషత్తు

ఖమ్మంలో
ఉపసమితి స్థాపన

(ఒ-వి) ఖమ్మంమెట్టు, ౧౫ అక్టోబరు ౧౯౪౮ తేదీ సాయంకాలము ని-రా ఆ- సారస్వతపరిషత్తుయొక్క ఉపసమితి ఖమ్మంలో స్థాపించబడెను.

సమావేశానికి శ్రీ ఆకుల పూర్ణానందము, కంచర్ల నాగేశ్వరరావు, డాక్టరు రామచంద్రరావు యల్లాప్రగడ కృష్ణమూర్తి, బూర్గుల రంగనాథరావు గార్లు, కాక సుమారు యిరువదియైదుగురు ప్రాథమిక సభ్యులు దయచేసిరి. తాత్కాలిక అధ్యక్షులుగానుండిన శ్రీ కోదాటి నారాయణరావుగారి ఆధ్వర్యంలో సమావేశ కార్యక్రమము జరిగెను.

తొలుదొల్త శ్రీ నారాయణరావుగారును, తాత్కాలిక కార్యదర్శిగానుండిన శ్రీ దాశరథి కృష్ణమాచార్యులుగారును, పరిషదుద్దేశములను సభికులకు దెలియపరచి, ఖమ్మంలో కూడా ని-రా-ఆ-సా-పరిషత్తుయొక్క ఉపసమితిని స్థాపించుటగురించి నొక్కిచెప్పిరి. పిదప శ్రీ యల్లాప్రగడ కృష్ణమూర్తి, నాగేశ్వరరావు, పాపారావు, రంగనాథరావుగార్లు తమ తమ యభిప్రాయములనొసంగిరి. పరిషత్తుయొక్క పరీక్షలకు సిద్ధముకాదలచువారికి ఉచితముగా బోధనాదిసౌకర్యములు గలిగించుటకు శ్రీ కోదాటి నారాయణరావు దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు బూర్గుల రంగనాథరావుగార్లు అంగీకరించిరి.

పిదప ఈ క్రిందికార్యనిర్వాహకసభ్యులు ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకోబడిరి. అధ్యక్షులు-శ్రీ ఆకుల పూర్ణానందముగారు, ఉపాధ్యక్షులు-శ్రీ డాక్టరు రామచంద్రరావుగారు, సంయుక్త కార్యదర్శులు-శ్రీ దాశరథి కృష్ణమాచార్యులుగారు, శ్రీ యల్లాప్రగడ కృష్ణమూర్తిగారు.

కృతజ్ఞతల తరువాత ౮-౩౦కు సభాకార్యక్రమము ముగిసెను.

బొగ్గులకుంట ధర్మశాల

౧౬-౧౦-౧౯౪౮.

సుమారు ౫౦ సంవత్సరములక్రిందట శ్రీ విక్టోరియా రాణిగారి ఆజ్ఞ ప్రకారము బొగ్గులకుంటలో మంచిధర్మశాల, ప్రజలనుండిడబ్బుప్రోగుచేసి కట్టబడినది. హైద్రాబాదులో హోటల్ మరియు ధర్మశాలలు లేనిసమయమున చాలామంది జిల్లాలనుండి హైద్రాబాదుకువచ్చినప్పుడు నివసించుచుండేవారు రెసిడెన్సీయిలాకాలోయున్నప్పుడు ఈ ధర్మశాలయొక్క తాళముచేతులు పోలీసుఠాణాలోయుండెడివి. తరువాత ప్రభుత్వనిర్మాణశాఖ ఉద్యోగియగు శ్రీ దక్షిణామూర్తిగారు తమవద్ద తాళముచేతులుంచుకొనేవారు. ఇప్పుడు అట్టిధర్మశాలలో బద్రియా అమీనుకచ్చేరికొంత, మరియు ఉద్యోగుల సొంతమువాడుకకు కొంత, సర్కారీ బియ్యము విక్రయించు దుకాణమునకు కొంతభాగములుగ తీసుకొనియున్నారు ఈ బొగ్గులకుంట ధర్మశాలలోని భూమిని కొంతభాగము బాలికలపాఠశాలకు ఉపయోగించుచున్నారు. కొంతభాగము స్త్రీలకు క్లబ్బుకును పయోగించుకొనుచున్నారు. కొంతభాగము జమ్నాసియంగానున్నది. ఇప్పుడు నగరాభివృద్ధిశాఖవారు అందులోనుండి దారివేయుచున్నారు. పైధర్మశాలస్థితి యిట్లున్నను మంచెట్లుండునో తెలియదు.

ఒక ముసాఫిర్.

ఆంధ్రభవన నిర్మాణనిధి వసూళ్లు

సూర్యాపేట

శ్రీ కందూరు సింగమ్మదొరసాని ౨౨౧, రామలింగేశ్వరమిల్లు ౧౫౧, వేణుగోపాలస్వామిమిల్లు ౧౫౧, మైలవరపు పెరుపెద్దోజి ౧౧౬, వేములపల్లి వెంకటకృష్ణయ్య ౧౧౬, గవ్వ అమృతరెడ్డి ౧౦౧, తల్లాడ లక్ష్మయ్య ఈగా కిష్టయ్య ౫౧, యామా రామ నరసయ్య ౫౧, యామా లక్ష్మయ్య బ్రదర్సు ౫౧, సోమా శివయ్య ౫౧, వెంపటిబుచ్చయ్య ౫౧, వీరవల్లి రామయ్య ౫౧, సోమా గురువయ్య ౫౧, ఉప్పలగోపయ్య ఊర్లపాటి వెంకట్రామయ్య ౫౧, శింగిరికొండ సత్యనారాయణ ౫౧, కోమాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు ౫౧, బాసా సత్యనారాయణ ౫౧, చార్లగడ్డ లచ్చయ్య ౨౫, అమరవాది వెంకటనరసయ్య ౨౫, ఏలూరి నరసింగరావు ౨౦, చౌకేట రామిరెడ్డి, ౧౧. ఇప్పటికి మొత్తము వసూళ్లు రు. ౧౮౩౭-౦-౦.

గుల్బర్గాషరీఫ్ యాత్రికులకు రైలు నిరాకరణ

నవంబరు ౯ తేదీమొదలుకొని ౨౩ తేదీవరకు జి-ఐ-పి- రైలుబండ్లలోను, యం-యస్-యం- రైలుబండ్లలోను ప్రయాణముచేసేవారలకు గుల్బర్గాలో ఖాజాబందానవాజ్ షరీఫ్ కు పోనిరాదనే తప్పవారలకు శాలోట్, బారోటి, దుధ్నీ, కులాలి, గంగాపూరు, సవాల్గి, గుల్బర్గా, మార్తూరు, షాహాబాదు, వాడీ, నాల్వారు, యాద్గిరి స్టేషనులకు టిక్కెట్లను యివ్వరాదని బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు ఆజ్ఞాపించినారు.

సిద్ధాంత వాతావరణము

(శ్రీ టి- వి- భాస్కర్ గారు)

౭ నవం-కార్తీక శు॥౧౦ ఆదివారము ఈ దినము మేఘములు గాలిచేసరించి తుషారవృష్టి ఖండవృష్టి యిక లుగును-శీతము తగ్గును.

౮. నవం-కార్తీక శు॥౧౧ సోమవారము ఈ దినము అతిశీతముగను మంచు, వర్షము, చల్లనిగాలి చీకటి యిదిక లుగును

౯. నవం-కార్తీక శు॥౧౨ మంగళవారము ఈ దినము సంతోషకరముగను కొద్దిశీతముతో కూడి యుండును.

౧౦. నవం-కార్తీక శు॥౧౩ బుధవారము ఈ దినము కొద్దియుష్ణమును, కొద్దిశీతముగను మంచుతో కూడుకొని యుండును

౧౧. నవం కార్తీక శు॥౧౪ గురువారము ఈ దినము వాతావరణము మారుచుండును. మేఘములు గాలిచేసరించి, ఖండవృష్టి కలుగును.

౧౨. నవం-కార్తీక శు-పౌ-బ॥౧ శుక్రవారము ఈదినము కొంచెము కటిక చినుకులుండును, వర్షమధికముగ నుండును.

౧౩. నవం-కార్తీక బ॥౨ శనివారము. ఈదినము కొద్దివర్షము, శాంతము, మనోహరముగ నుండును.

౧౪. నవం-కార్తీక బ॥౩ ఆదివారము. ఈదినము ఉష్ణము హెచ్చును. మనోహరముగ నుండును.

మా సంశయములు యథాప్రకారముగనే

శ్రీ నిజాంకళాశాల సంస్కృతాంధ్రోపన్యాసకులగు బ్ర॥ కురుగంటి సీతారామయ్యగారొసంగిన ప్రత్యుత్తరమును చూచితిని.

౧ పత్రికాధిపతుల జోలికిబోవుట అనావశ్యము.

౨ 'మిక్కిలి సభ్యతతో' ననిరి. నేనుకథాత్రయి నిరూప నుదహరించియుంటిని. దానివిషయము ప్రత్యుత్తరములో మరచిరి బ్రహ్మశ్రీగారి గ్రంథములందు అసభ్యములగు పదములున్నను నేను మాత్రము సభ్యమైనపదములనే వ్రాసియుంటిని, అందున్న పదములనుకొన్నిటిని జట్కావాలాలు సహితము వ్యవహరించరని అంటిని అట్టివిధముగ నెవరును వ్యవహరించరనుటకు అవిధముగ వ్రాసితిని. శ్రీవారు జట్కావాలాలు ఉపయోగించుపదములను వ్రాసిరని నాలేఖయందు లేదు

౩ నవ్యసాహిత్యవీథులు ౫౦వ పుటలో "సాహిత్య సంగీతాలు పరస్పరాశ్రయాలు కాబట్టి యిది కూడ నాకు ప్రస్తుతమైనదే," అనిసంగీతమునందు శ్రీవారు సంబంధము కల్పించుకొనినవిధముగ నేను కూడ సాహిత్యమునందు సంబంధమును కల్పించుకొనకతప్పినదికాదు. అయితే నవ్యసాహిత్యవీథులందున, కథాత్రయి మందును శ్రీవారు వినియోగించిన భావనమాత్రము నేను వ్రాయజాలకపోతిని.

౪ అందరన్నివిధముల సాహసించుచుండ నేను మాత్ర మూరకుండుటెందులకని సాహసించుచుంటిని. అస్మదాదులెట్లు వ్రాసినను అడుగువారుండరు. పండితులిట్టివిధముగా వ్రాసినందునరసికులకు విచారించవలసివచ్చినది. పాత్రౌచిత్యమునకనుసరించి వ్రాసిరనుటకు వీలుకలుగకున్నది. ఈవిధముగ వ్రాయుటకు కారణము యూహింపజాలకపోతిని.

౫ పానుగంటివారి ప్రకీర్ణకోపన్యాసములను చదివిన ౪౦ సంవత్సరముల చరిత్రయంతయు తెలియగలదు దానినిచదివితిని. ఇంకాకొన్నివిమర్శనలను, నవ్యసాహిత్యరచనలను చదివితిని. ఒకసంవత్సరము నేనుగూడ నవ్యసాహిత్యసభ్యుడనే, మిత్రులుభావము మార్చుకొని నావ్యాసమునుగూడ మాటినిప్రతిభలో ప్రకటించుకొనిరి. ఒక సంవత్సరముబందరులో జరిగిన వార్షికసభలో నుపన్యసించియుంటిని. ౪౦ సంవత్సరములక్రిందట జరిగినచర్చలో పాల్గొనని కొన్ని తెలియకపోయిన ప్రమాదము లేదు సంవత్సరములు ౪౦ గడిచినంతమాత్రమున స్థిరమైన పరిణామము కలిగినదనుకొనుట సాహసముకాకపోవచ్చును ఆంధ్రులందరు అందులకు బద్ధులుకొనుటపొరబాటగును.

౬ 'నిజంగా వృద్ధికోరినట్టయితే వ్యవహారంలో వున్న భాషను స్వీకరించితీరాలి' అనివ్రాసిరి

నేను సర్వజ్ఞుడనుకాను. కాని శ్రీవారునిజముగా వృద్ధినికోరువారగుచో 'కథాత్రయి, అనుపదము విప్రాంతమందు ఏనాడువాడుకలోనుండెనో తెలుపగలరు మాకుకథలను. నిజముగా వృద్ధినికోరువారిభావమైన మాకుకతలందురు కథాత్రయిఅనునది బ్రమకాదంటిమేని వ్యాకరణసాహిత్యములతోపాటు వీరికిం కాభాష యునవేమోకూడ తెలియనట్లున్నదని సెలవిచ్చెదరు. చెప్పనకిచేయుచోలోకమునకు ఉపయోగమున్నను లేకపోయినను దానిలోకపద్ధతిగాగ్రహించవచ్చును, ఒకపద్ధతికిడకనియమమునకు కట్టుబడి 'నిజంగావృద్ధినికోరినట్టయితే శ్రీవారు తంజావూరాంధ్రనాయకులచరిత్ర మున్నగువాని నావిధముగ వ్రాయుటకు కారణము బోధపడదు ఆవిధిలుకపలుకులనితెనుగిరిగ్రహించియుండరుకాబోలును.

౭ గ్రంథమునచ్చువేసుకొని అభిప్రాయముల నొసంగవలసినదిగ ప్రార్థించిన సదభిప్రాయముల నొసగుటలోక సహజము అని బ్రహ్మశ్రీగారేతమ నవ్యసాహిత్యవీథులలో వ్రాసినారు. సదభిప్రాయములను పరమప్రమాణముగ గ్రహించి అందులకయావదాంధ్రదేశమునకుగల పండితులందరు ఆమోదించిరనకొనుట పొరబాటగును. నవ్యసాహిత్యవీథులు కథాత్రయి, అను శ్రీవారి గ్రంథములలోని భావనం గీకరించినవిజ్ఞులు ఆంధ్రదేశమందు వేళ్లకెక్కదగినవారు నవ్యసాహిత్యవీథులు, అనుగ్రంథముసాహిత్యగ్రంథముకాదని నా యభిప్రాయము అదొక విషమగకేటలాగు అదియు నసంపూర్తిగనున్నది ఇట్లేలోకము భిన్నాభిప్రాయములతోనున్నను అందరికి భిప్రాయములు శ్రీవారికినెరిగించుటకు నవకాశము కలుగినంతమాత్రమున శ్రీవారిగ్రంథము నసాహిత్యగ్రంథముగను, అందలిభావమంతయు పరిశుద్ధమైనదనియును యావదాంధ్రలోకము సాదరముగ దలచునని అనుకొనుచున్నారని తలంచుట పొరబాటు

౮ శబ్దసిద్ధిలోకమువలన కలగినదట వాస్తవమే. కానిశబ్దమాత్రము సామాన్యలోకము వలన కలుగదనిమనవి జట్కావాలాలు, అచ్చినాడు అచ్చినదు- అస్తడు- అస్తాను- ఇగో- చానచాన- చేపిచి- పెట్టిపయవలె- మున్నగుపదములను వ్యవహరింతురు. అశబ్దాలు శబ్దసిద్ధికిలోబడునే మోకానికప్పుశుద్ధిమాత్రము తోచ్చెదవు.

ఉచ్చనీచములగు, సభ్యాసభ్యతలగు, గౌరవాగౌరవములనుగనునించి ఉత్తమభాషలో గ్రంథములను రచించుటవెందులకో తెలియవలయునని మంత్రము యొక్క ప్రయోజనమును, శాస్త్రప్రయోజనమును సర్వతోముఖముగ తెలిసికొనుటఅవసరము. రాష్ట్రీయులన్నిటికిని సమిష్టిభాషకు పరిణామే అన్నిప్రాంతములవారికిని సర్వకాలములందును చెల్లుబడియగుటకు గాను నీతినియమములుగల భాషయే ప్రయోజనకారియగును పరిశుద్ధమగు భాషను మాత్రమే విజ్ఞులు గౌరవింతురు వ్యాకరణమునందుగల 'శబ్దసిద్ధిలోకమునందు కలుగుననియున్నంత మాత్రమున యిచ్చవచ్చినట్లు వ్రాయవచ్చునని గ్రహించుట పొరబాటు.

౯ 'సాహిత్యము' అనుపదముయొక్క ప్రయోజనము, ఎట్టియోగ్యతగలవారు సాహిత్యపదములో అనివమములు. ఎన్నిటికిని తాయవాలకాజాలవు నేను కలుగుచుట్టినవారందరును సాహిత్యపరులని కొందరనిన రేపుతెలుముద్రణుచేయువారుకూడ సాహిత్యపరులేలని కొందరందురు. దీనికొకనియమము మున్నది. తెలుముద్రణచేయువారు వ్రాయలేనంత మాత్రమున సరిభావములు లేవందురా అట్టివారు మరొకరిచేత వ్రాయించగలరు అప్పుడు వారిసాహిత్యమువలన లోకోపకారమగునున్నది. ఈ విషయముగూడ సాహిత్యప్రయోజనము తెలిసినగాని తేలదు

౧౦ ఎంతగొప్ప వైయాకరణిఅయినా సామాన్యవిద్యాంసుడేవడో జీవద్భాషప్రమాణభూతమైన అనుశాసనంచేశాడంటే అస్మదాదులము అంగీకరించలేము.

"అంగీకరించలేము" అనువాక్యము సర్వజ్ఞులవాక్యము అస్మదాదులమన హైదరాబాదాంధ్రసాహిత్యపరిషత్తువారై యుండవచ్చును. అస్మదాదులు సామాన్యవిద్వాంసులు కానటుల స్పష్టమగుచున్నది. జీవద్భాషకనుశాసనముచేసిన విద్వాంసుడు సామాన్యుడెవడోనట. అప్పుడు శ్రీ రెంతటివారో ఊహించుటకు నలవిగాకున్నది. శ్రీవారు నామీదకోపముతో సామాన్యులు కాని విద్వాంసుని దూషింపకుండిరి. 'విద్వాంసుడెవడోనట' సన్యాసపదములిట్టివేకాబోలును. అయిన శ్రీవారుసర్వజ్ఞులుగాన ప్రమాదములేదు. కాని శ్రీగారు తమప్రత్యుత్తరములోను దహరించినవారందరు సామాన్యులుకారు కాబోలును, ఎందులకో.

౧౧ "ఆదివరకు మనకువున్న వ్యాకరణగ్రంథాలన్నీ వచనభాషకోసంకాదు"

పద్యభాషట- వచనభాషట-ఏ వ్యాయముప్రకారము మిట్లువిభజించిరో తెలియకున్నది.

౧౨ ప్రత్యుత్తరములో శ్రీవారు "వ్రాయుట అనుపదములో వ్రాయనుప యోగించిరి. నవ్యసాహిత్యవీథులలో ఒకపర్యాయము వ్రాశాడని ఆదేపుటలో రాశాడనిరి. నిజంగావృద్ధినికోరువారిందులోనే మార్గమున ననుసరించవలయునో తెలియకున్నది.

౧౩ మేము మనకు జేసిన సంశయమునకు ప్రత్యుత్తరము రాలేదు. శ్రీవారు రెట్టిభాషనువ్రాసి కృతార్థులయినదియు, నిత్యమును శ్రీవారు రెట్టిబాషగల గ్రంథముల రెట్టిభాషలో పాఠములు చెప్పుచుండినదియు శ్రీవారుండుకళాశాలలోని విద్యార్థులు శ్రీవారికథాత్రయి, నవ్యసాహిత్యవీథులు గ్రంథములలోనిభాషను బోలినభాషనుగాని వ్యాకరణాది నియమరాహిత్యమునైన మరొకభాషలోగాని పరీక్షాపత్రములను వ్రాసినచో వానిపరీక్షలలో కృతార్థులనుగ జేయుదురేమో తెలుపవలసినదిగ నుకోరియుంటిమి. ఆవిషయమై వ్రాయకుండిరి. కాబట్టి మా సంశయములు యథాప్రకారముగనే యున్నదనిమనవి

పుచ్చా వేంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి.

భారతీయ పోలీసు అధికారిని రైలునుండి గెంటుట

అమెరికను మిలిటరీ అధికారి చర్య

ట్రిబ్యూన్ పత్రికకు జాని అమృతసర్ విలేఖరి ఇట్లు వ్రాసినాడు ——

మొగల్సరాయిలోని రైల్వేపోలీసు సబ్డివిజనల్ ఆఫీసరు ఒకడు లాహెూరు రైలుస్టేషనులో బొంబాయికిపోవు యక్స్ప్రెసులో ఎక్కబోవుచుండగా అతనిని రైలులో కదలుచుండగనే ఒక అమెరికను మిలిటరీ అధికారి యొకడు క్రిందికి గెంటినాడు. అసబ్డివిజనల్ ఆఫీసరుకు రైలునుండి మెట్టుమీదను, కాళ్లు ప్లాట్‌ఫారముమీదను ఉండునట్లు పడెను. రైలుకుండి పోవుచునేయుండెను. ఒక రైల్వే మేస్త్రీ వచ్చి అతనిని రక్షించెను. రైల్వేపోలీసులు ఆ అమెరికనును అరెస్టుచేయదలచగా అతడు లొంగలేదు. తుదకు బందీకదలెను. లాహెూరు రైలుపోలీసులు అమృతసర్ రైలుపోలీసులకు టెలిఫోనులో ఆ అమెరికనును హత్యాప్రయత్నమనే నేరముపై అరెస్టుచేయు వలసినదిగ తెలిపిరి.

—

శ్రీ నరిపల్లి విశ్వనాథ శాస్త్రిగారు

—

కృష్ణాజిల్లాలోని కైకలూరులో వెలసియున్న మంత్రదేవత శ్రీశ్యామలాదేవి యాలయమున ఈ సంవత్సరము, ఆశ్వయుజ శు॥ మొదలుకొని శ్రీ దేవీనవరాత్రోత్సవములు, తొమ్మిది దినములును మహావైభవముతో జరుపబడినవి. పండితులు శ్రీ లలితా సహస్రనామార్చన యథావిధిగా జరిపిరి. అనుదినమును హరికథాకాలక్షేపములను, గాన సభలను దేవీమహిమానుభావ నమును, ప్రార్థన సమాజమును సాగించిరి. సభామండపమున ఇప్పుడు ప్రతిష్ఠితయున్న గ్రామజ్యోతులు చల్లారి శాంతి కలుగుటకును శ్యామదేవత యొక్క విలయతాండవము శాంతించి సుభిక్షము కలుగుటకును దేవీమహిమ చరిత్రను హింది, నిత్యప్రార్థనము గావించు నవచంద భక్తిని బోధించుటకై శ్రీనిజాంరాష్ట్ర కాలంభుంద ఆచార్య పదవులయందలంకరించియున్నట్టియు శ్రీలలితాదేవినుపాసించి దేవీమహిమ నవగతమైన రంగమున్నట్టియు లలితాశతక, హంసతారావళీ శుకబోధాద్యనేక గ్రంథములను రచియించి యాంధ్రభారతి నలంకరించనట్టియు, విద్యత్కవిరాజ శ్రీ విద్వాన్ నరిపల్లి విశ్వనాథశాస్త్రి ఎం-ఏ-పి-హెచ్-డి గారు మాధర్మకర్త గారయిన శ్రీబావా వేంకటేశ్వరరావుగారి యాహ్వానముపై ౧౦-౧౦-౪౩ సంతోషింపచేసి దేవీమహిమనుగూర్చి రెండు దినములు ఉపన్యాసములను గావించిరి.

ఆచార్య విశ్వనాథ శాస్త్రిగారి యుపన్యాసామృతమును గ్రోలుటకు సమీపగ్రామములనుండి జనులు పెక్కుమంది వచ్చి వినిరి. దేవీపూజ ఫలముగ శత్రునిర్మూలనము, శాంతి, సుభిక్షమును, కలుగునని శ్రోతలు విశ్వసించిరి.

ఆచార్య విశ్వనాథశాస్త్రిగారు, శ్రీశ్రీశ్రీ కల్యాణానంద భారతీమహాతా పార్యస్వామి వారిచే గుంటూరు శ్రీ నమున సాహ్వానింపబడి, శ్రీశుకబోధము గ్రంధి మర్పణమునందిన జగద్గురునిచే, సఖండ సాహిత్యమును, విద్యత్కవిరాజబిరుదమును గాంచి మాకై బూరుదనకుపిచ్చని మమ్ముల నానందింపజేసిరి.

కైకలూరు ౧౩-౧౦-౪౩. } ఇట్లు, విద్వాన్ నందుల సుబ్బరాయ శర్మ.

—

ప్రొఫెసర్ భన్సాలిగారి అరెస్టు

—

ప్రొఫెసర్ భన్సాలిగారును, వర్ధాఆశ్రమానికి చెందిన మనోహర్ సింగుగారును జాతీయపతాకమును ఆరోహింపజేయుటకై అక్టోబరు ౧౦ తేదిన చాందాజిల్లాలోని చిమూరు గ్రామములో అరెస్టుచేయబడిరి.

(అ-ప్రె)

—

అల్లాబక్సుగారి హంతకులని అనుమానితులైనవారి అరెస్టు

కరాచి, అక్టోబరు ౧౦

పోయిన మే నెలలో జరిగియుండిన అల్లాబక్సు గారిహత్యసందర్భములో జాకోబాబాదులో ఇద్దరు అరెస్టుచేయబడినట్లు అధికారులవల్ల తెలిసినది. ఈ అరెస్టులు నాలుగైదురోజుల క్రిందజరిగినవి. అక్కడికిపోయియుండిన పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుజనరలు అల్లాబక్సుహత్యసమయములోనుండిన అయిదుగురుని గుర్తుపట్టుటకై పిలిపించుకొనెను. వారిలో గులాం రసూల్ జాలోకా, వాడెరో నబీబక్సు అను రలును ఉండిరి. వీరలుఅల్లాబక్సుపోవుచుండిన టాంగాలో నె ప్రయాణముచేసెరట.

—

రొమైన్ రోలా నిర్బంధములోనే మరణించుట

రొమైన్‌రోలాఅను ప్రసిద్ధ ఫ్రెంచిగ్రంథకర్త నెరుగనివారలుండరు. అతడు ౭౭వఏట మరణించినాడు. అతడు నిర్బంధములో ఖైదీగా నుంచబడియుండెను.

—

పోర్చుగీసువారు అజోర్సులో బ్రిటిషువారికి సౌకర్యాలనిచ్చుట

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అట్లాంటిక్ సముద్రములో తమవాణిజ్యనౌకలకు ఇప్పటికంటె మంచిరక్షణనుఏర్పాటుచేయగల్గుటకై పోర్చుగీసువారి అజోర్సులో కొన్ని సౌకర్యములనుకోరగా పోర్చుగీసు ప్రభుత్వము రు వాటినిఇచ్చుటకు ఒప్పుకొనిరి. అజోర్సునుండి బ్రిటిషుసేనలు యుద్ధానంతరముతొలగించబడునట్లును, ఈ సౌకర్యములను బ్రిటిషువారితోకలిసి సమానశత్రువుతో పోరాడుటకై ఇతర మిత్రమండలిసభ్యులుకూడ ఉపయోగించుకొనుటకుఅనుమతి యుండునట్లును ఒడంబడిక కదిరినది. పోర్చుగీసు దేశము మాత్రముయుద్ధములో తటస్థముగానే యుండగలదట బ్రిటిషువారుఅజోర్సులో పోర్చుగీసువారికి కావలసిన మిలిటరీసామగ్రులను ఇతరముఖ్యసామగ్రులను కూడ ఇచ్చుటకుఒడంబడినారు— ఈఒడంబడిక యంతయు యుద్ధముముగియు వరకుమాత్రమే అమలులోనుండగలదు—

అక్టోబరు ౧౨తేదిన పోర్చుగల్లులోని జపానీయ ప్రభుత్వప్రతినిధి పోర్చుగీసు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రితోకలిసి సంభాషించెను. ఆసంభాషణలలో పోర్చుగల్లుకు జపానుపట్ల అంత్యసందేశమునుగాని ఇచ్చియుండలేదని "జపానున్యూసుఏజన్సీ" తెలిపినది.

అక్టోబరు ౧౩తేదిన స్పెయినుసరిహద్దువద్ద పోర్చుగీసుప్రధాని స్పెయినువిదేశాంగమంత్రితో సంభాషించినతర్వాత గావించబడిన ప్రకటనబట్టి ఐబీరియా ద్వీపకల్పమును అజోర్సుఒడంబడిక సాకుతో యుద్ధంలోకియీడ్చినట్లయితే స్పెయిను బ్రిటిషు మిత్రమండలిపక్షమున యుద్ధముచేయగలదని రూటరువిలేఖరి వ్యాఖ్యానముచేసినాడు.

అజోర్సుఒడంబడిక సంగతి తెలిసినవెంటనే పోర్చుగల్లులోజర్మనుప్రభుత్వప్రతినిధి పోర్చుగీసు విదేశాంగమంత్రితోను, పోర్చుగీసు ప్రధానితోను సంభాషించెనట. తర్వాతఅజోర్సులో బ్రిటిషుసేనలకు అవకాశమిచ్చినందుకు పోర్చుగీసు ప్రభుత్వాన్ని జర్మనీప్రభుత్వమున్ను జపానుప్రభుత్వమున్ను ఆక్షేపించి ఇందువల్లఅవసరమైనచర్యను తెలుసుకొనుటకు తమకుహక్కుఉంపగలదని తెలిపిరి.

రష్యానుండి

స్పెయినువాలంటీర్లను తొలగించుట

౧౯౪౧ జూలైనుండి రష్యాలోరష్యనుసేనలతో యుద్ధముచేయుచుండిన స్పెయినువాలంటీరులదళములను స్పెయినుప్రభుత్వము రు వాపసురప్పించుకొనినారు.

*   *

బ్రిటిషుల మెరికనుల సేనలు పడమటినుండియు దక్షిణమునుండియు రోమ్ నగరముమీదికి వచ్చిపడుచున్నవి

—

సాముదాయిక విజ్ఞప్తి

—

హైదరాబాదుప్రభుత్వమువారు ముల్కీభాష అను స్థానములేకుండజేసి ఉర్దూను అధిక సంఖ్యాకులపై మోపినందుకు ఎన్నిమారులు ఎన్నివిధాల ఎవరివద్ద మొరపెట్టుకున్నా కదలలేదు—హైదరాబాదు నగరములో పలుప్రాంతాలనుండి గలత సంతకములతో పై సాయిబహద్దరుగారికి (మహజర్) సాముదాయిక విజ్ఞప్తి పంపనున్నారు అని వి. రామచంద్రరావుగారు పత్రికా ప్రకటనను చేసినారు.

—

బానిసజాతులు లేకుండు ప్రపంచవ్యవస్థ

—

అమెరికాఅండర్ సెక్రెటరీసూచన

అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రప్రభుత్వపు అండర్ సెక్రెటరీఆఫ్‌స్టేట్ అగు సమ్నర్ వెల్సుగారు బ్రిటను అమెరికా, రష్యా, చైనాలు కలిసి యుద్ధానంతరం అట్లాంటిక్ చార్టర్ననుసరించి ఒకవర్గముగా చేరుటకు ఇప్పుడేఒప్పుకొనవలెనని అక్టోబరు౧౨తేదిన సూచించిరి. ఆఒడంబడికలో అందరును ప్రపంచమునకంతటికినిఒకవ్యవస్థనుఏర్పాటుచేయుటకుఒప్పుకొనవలెననిరి. ఆప్రపంచావస్థలో ప్రతి రాజ్యమువారును తమపౌరులకు మతిస్వాతంత్ర్యమును, వాక్స్వాతంత్ర్యమును, పత్రికాస్వాతంత్ర్యమును ఇవ్వవలెను. ఇతరజాతిప్రజలను బానిసలనుగచేసి పరిపాలించుటకు ఏరాజ్యానికిని హక్కుండరాదు. ఆరాజ్యాలు తమపరిపాలనవిషయములయందు ప్రపంచవ్యవస్థకు బాధ్యులైయుండవలెను. స్వపరిపాలనకుఅర్హులైనప్రజలకు దానినివ్వవలెను. ఇట్టిప్రపంచవ్యవస్థనేర్పాటుచేయు విషయములో అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రముపట్టుదలతో నాయకత్వము వహించవలెనని వెల్సుగారనిరి

—

భారతదేశంలో తిండిదొరకక క్షామము

ఒరిస్సాలో మరణములు

ఒరిస్సారాష్ట్రములో అక్టోబరు ౧౪ తేదితో ముగిసిన వారమందు బాలసూరుజిల్లాలో ౨౩మంది తిండిలేక మరణించిరి. గంజాంజిల్లాలో సెప్టెంబరు ౧౫ తేది నుండి అక్టోబరు ౧౬ తేదివరకు ౬౦మంది మరణించిరి. సెప్టెంబరు ౧౫ తేదినుండి ౧౬ తేదివరకు గంజాం జిల్లాలో ౬౦మంది తిండిలేక మరణించిరి.

బెంగాలు పిల్లల అమ్మకము

బెంగాలు రిలీఫ్ కమిటీవారు నిరాహారులను రక్షించుటకై చాలసూరు సబ్డివిజనులోని గ్రామములలో ప్రారంభించిన సేవ బియ్యము దొరకనందువల్ల నిలిపివేయబడుచున్నది.

కలకత్తానగరంలో రేషను కార్డులు గలవారల కు మూడురోజులవరకు బియ్యముగాని, వడ్లుగాని, మరియే ఆహార పదార్థములుగాని ఇవ్వబడలేదు. ఎక్కడినుండిగాని కలకత్తాకు ఆహారధాన్యాలు రాలేదు.

కూరి గ్రామమునకు తల్లిదండ్రులు పిల్లలనుతిండి కై అమ్మివేయుచున్నట్లు వార్తలు వచ్చుచున్నవి. ... ఒక శిశువును యీ విధముగ తల్లిదండ్రులు రూ. ౩లకు అమ్మివేసినారు. మరొక శిశువును కూలిగా ... చెరిన ఒకరు రూ. లకు కొనివేసినారు.

డక్కానగరంలో అక్టోబరు ౧౬ తేదితో ముగిసిన మాసంలో సెప్టెంబరుగర తేదిన క్రొత్త వార్డును ఏర్పాటుచేసిన తర్వాత అక్కడ చేర్చబడిన ... మంది మరణించినారు. ౯౦ మంది అక్కడనుండి వదలబడినారు.

బారిసాలులో సెప్టెంబరు నెలలో జమియతుల్ ఉలేమా అనుసంఘమువారు ౨౫౦ అనాథ శవముల సంస్కారములను చేసిరి. అక్టోబరు మొదటి పక్షములో ౩౦ అనాథ శవములకు వారు సంస్కారము చేసిరి. ఈ లెక్కలో ... శవముల లెక్క గాని దిక్కుమొక్కులేక ... శవముల లెక్కగాని చేరలేదు.

కండ్లారచూచిన పెద్దల అభిప్రాయములు

పండిత హృదయనాథ కుంజ్రుగారు ఈ క్రింది అభిప్రాయము నొసగినారు,—

"కలకత్తాలో కూడ నేను చూచిన సంగతులు తోడిజనులయెడ ఏ కొంచెము దయకలవారలకు కూడ కనికరము పుట్టించజాలినవై యున్నవి. నేను కలకత్తాలో ఎక్కడెక్కడ తిరిగిచూచినానో అక్కడక్కడనెల్ల మనుష్యులు తిండిలేక కృశించి శవములవలెనే యున్నారు. వారలు ఎక్కడైన కొద్దిగా తిండిధాన్యపు గింజలు దొరకునేమోయని చెత్తకుండీలలో వెదకుచున్నారు, కాంటాయి, తామ్లుక సబ్డివిజనులలో నేను చూచిన ఘోరములను చెప్పజాలను. అతిశయోక్తులు చెప్పవలెనని నాకు లేదు. కాని కాంటాయి శివనివాస నగరము వలె నున్నదని చెప్పకుండ ఉండజాలను నేనక్కడికి పోయినను నాకు కొన్ని శవములు ఎదురుపడుచునే యుండెను అక్కడి స్త్రీలను శిశువులను చూచి గుండె నీరగుచుండెను. కాంటాయి పట్టణములో కంటె గ్రామములలో స్థితి ఇంకను హీనముగనుండెను— అక్కడి జనులు రేపోమాపో ప్రాణములను వదలబోవువారలవలె నుండిరి. స్త్రీలు శిశువులు కండ్లయెదుట మరణించుచుండ వారల ప్రాణరక్షణకై ఏమియు చేయజాలకపోవుట చాల హృదయవిదారకముగ నుండెను ఎప్పుడు ముష్టియెత్తుకొని జీవించేవారలే మరణించినట్లు అధికారులు తలచుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. నేనీమాటను ఒప్పుకొనలేను. అట్టిమాటను ఒప్పుకొనుచో కాంటాయిలో జనులందరును ముష్టియెత్తుకొని జీవించువారలేయని మొదట ఒప్పుకొనవలసియుండును. దీనముగా ముష్టి అడుగుచున్నవారలను విచారించితిని వారలలో అనేకులు ఈ బాధకు పూర్వము కొద్దిపాటి జీవనముగలవారలో లేక సేద్యపు కూలిపనులు చేసికొను వారలో ఆయియుండిరని కనబడినది"

అఖిలభారత మహిళా మహాసభ యొక్క ఢిల్లీ శాఖ కార్యదర్శినియగు శ్రీమతి రామేశ్వరి నెహ్రూగారు మిడ్నపూరుజిల్లాలో ఒక వారములో జిల్లా తిరిగి కలకత్తాకు చేరి అక్టోబరు ౧౫ తేదిన పత్రికలకొరకై ఈ క్రింది అభిప్రాయమునిచ్చెను:—

"మిడ్నపూరుజిల్లాలో కాంటాయిలో ఉండేవారే దులతుల జనములో సగము మంది కొంచెముగ తిని యున్నారు, తక్కిన జనులు క్రమముగా ఆస్తిలేకి వచ్చుచున్నారు కాంటాయి పట్టణములో ... స్త్రీలు, శిశువులు ఉన్నారు. ఒకవంక శిశువులు ప్రాణములు వదలుచుండ వారల ప్రక్కనే గద్దలు, కుక్కలు కాచుకొనియున్నవి."

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభయగు సెనేటులో అయిదుగురు సభ్యులు ఇటీవల ప్రపంచమంతటను సంచారము చేసియుండిరి. వారలలో రాల్ఫ్ అనువారు వాషింగ్టను నగరములో యూ.పి. ప్రతినిధి అడిగిన ఒక ప్రశ్నకు సమాధానము నిచ్చెను బెంగాలులో కరువు భయంకరముగనున్నదని, తామెరుగు రహదారిలో పడియున్న శవములను, నిరాహారులై చావనున్న స్త్రీలను, శిశువులను చూచితిమనిరి.

బంగాలీలకు సహాయము

అరబిస్థానపు నవాబైన్ ఇబన్ సౌదుగారు ౨౦,౦౦౦ల ఖాయదెఆజం జిన్నాగారిద్వారా బెంగాలు సహాయార్థమంపినారు దాతకు కృతజ్ఞతలు పంపినారు.

---

౧౬ అక్టోబరు ౧౯౪౩ నాడు హైదరాబాదు నగరము హరిభవనములో క్షాతుమర్చండు అసోసియేషను హైదరాబాదుసమావేశము జరిగెను అందులోఇటీవలకు పరిశ్రమల మంత్రిగారి సేవలో సంఘపక్షమున రాయబారము జరిగియుండెను కాని తృప్తికరమగు సమాధానము లభించనందున వారల ఒక విజ్ఞప్తి ప్రధానామాత్యులవద్దకు పంపుటకు తీర్మానింపబడినది

రాబోవు సంవత్సరమునకు ఈ కార్యనిర్వాహక సభ్యులను ఎన్నుకొనిరి అధ్యక్షులు—శ్రీ సేటు బంకటలాల్ ... గారు, ప్రధానకార్యదర్శి- ఎం. సత్యనారాయణగారు తదితరులును ఎన్నుకోబడిరి.

సంస్థానంలో అరెస్టు

మిరాజ్ అక్టోబరు ౨౦, కురుండ్వాడ్, (సీనియర్) సంస్థానములో రాష్ట్రసేవాదళముయొక్క కార్యదర్శియగు గాంధార్ జినప్పనందగ్గెగారిని కొల్హాపూరు పోలీసులు కురుండ్వాడులో అరెస్టుచేసినారు—

యుద్ధానంతరము భారతీయులకు విద్యా సౌకర్యములు

ఇండియా ప్రభుత్వ విద్యాధికారి సూచన

యుద్ధానంతరము చేయబోవు వ్యవస్థలో ఇండియాలో పిల్లలకు అందరికిని కనీసము చెప్పవలసినవిద్య నుకేర్పించుటకును, వృద్ధికివచ్చేవారనికింకపిల్లలను హైస్కూళ్ళకు, విద్యాపీఠములకును, సాంకేతిక విద్యాలయములకును కళాలయములకును పంపించుటకును ఏర్పాటులు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు విద్యావిషయములయందు సహాయాదారుడైన అధికారియగు సార్జెంటుగారి ఒక పత్రములో నిర్దేశించబడినవి మరియు అందులో జాతీయపద్ధతి విద్యను గురించిన ఒక ప్రణాళిక కూడ తెలుపబడినది.

ఈ విధముగాచేయుటకు ఒక్క బ్రిటిషు ఇండియా మట్టుకే అప్పుడు ప్రారంభమగు సరికి ఆనగారంలేక ౩౦ఏండ్లకు ఏడాదికి రూ. ౩౧౩కోట్లు అగును. అందులో ౨౦౦ కోట్లు ప్రభుత్వమువారే యివ్వవలెను.

బ్రిటిషిండియా కంతటికిని ప్రాథమికవిద్య నేర్పాటుచేయుటకు ఏడాదికి రూ. ౨౦౦ కోట్లు అగును. ౫ కోట్ల ౨౦లక్షల పిల్లలకు, ౧౮ లక్షల ఉపాధ్యాయులు కావలసియుందురు.

ఇండియాలో నిబాలురలో ప్రతి ఐదుగురిలో ఒక్కడు హైస్కూలులలో చేరగలుగును.

వయస్సు ముదిరినవారలకు విద్యనేర్పుటకై ౨౦ ఏండ్ల ప్రచారము సూచించబడినది.

ఇండియాకు అఖిలముగ ౨౦ లక్షల గ్రాజుయేట్లు కాని ఉపాధ్యాయులును, ౧లక్ష ౮౦ వేల గ్రాజుయేటులు ఉపాధ్యాయులును అవసరముండును. ఇందుకై క్రొత్త ట్రెయినింగు పాఠశాలలను పెట్టవలెను.

పిల్లల పుష్టికొరకై మధ్యాహ్న వేళలందు వారలకు భోజనము పెట్టించవలెను. బళ్ళలో చెప్పుచు స్వయముగ చేసి చూపించు పిల్లలకు ఉచితముగ నేర్పవలెను. అందరుపిల్లలకును వ్యాయామము నేర్పవలెను ఇండియాలో బడికిపోవు యీడుగల పిల్లలకు ౭౫ మంది వ్యాధిగ్రస్తులు ఉండిరి, ౧౦౦౦౦మంది ... లను వేరుగనుండురు.

దండా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 6 హాలి రూపాయిలు
ఆరు నెలలకు „ 3-10-0 „
బ్రిటిషిండియాలో సంవత్సరం చందా కల్దారు
విడి ప్రతిక 0-1-6
పాత పత్రిక విడి ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions
BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISEMENT

Volu 18 — No 47 | Published on every Monday and Thursday Hyderabad Dn | 25 — 10 — 1948

ఇండియాలో జపానీయుల ఏజంట్లకై కఠిన శాసనములు

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి క్రొత్త ఆర్డినెన్సులు

భారతదేశంలో జపానీయుల ఏజంట్లు చేరి ఇండియా సేనలకు బ్రిటిషు సార్వభౌముని యందుగల భక్తి విశ్వాసములను చెడగొట్టుటకును, యుద్ధప్రయత్నములను భగ్నము చేయుటకును యత్నించుచున్నారట — అట్టివారలను గురించి ఇండియా ప్రభుత్వము రెండు ఆర్డినెన్సులను జారీ చేసిరి. ముఖ్యముగా బర్మాలో జపానువారాక్రమించియున్న ప్రదేశములకు సమీపమందు తమకున్న త్రోవలను జపానీయులు ఏజంట్లు పోగించుచున్నారట.

అందొక ఆర్డినెన్సు ఇండియా సేనలలోని సైనికులకు బ్రిటిషు చక్రవర్తిగారి యందుగల భక్తివిశ్వాసములను భగ్నము చేయుటకై యత్నించు జపానీయుల ఏజంట్లను గాని, శత్రుదేశంలో నుండెడి జనులను గాని దండించుటకై ఉద్దిష్టమైనది. ఈ ఆర్డినెన్సు ప్రకారము సాధారణమైన పోలీసు కోర్టులు నేరుగా ఇండియా సైనికులయొక్క గాని, నావికులయొక్క గాని, వైమానికులయొక్క గాని భక్తివిశ్వాసములను చెడగొట్టువారికి మరణదండనను గాని యావజ్జీవ ప్రవాసమును గాని విధించవచ్చును. మరియు సేనలలో నివారలు తమ విధిని నెరవేర్చకుండ ప్రేరేపించుటకు తయారుచేయబడిన వ్రాతలుగల పత్రములను అచ్చు వేసినవారికి గాని, ప్రకటించినవారికి గాని, పంచిపెట్టినవారికి గాని యావజ్జీవ ప్రవాసమును లేదా 10 ఏండ్ల కఠిన శిక్షను విధించవచ్చును. అట్టి పుస్తకములు లేక వ్రాతలుగల పత్రములు ఎవరు ఉంచుకొందురో వారలకు పది ఏండ్ల కైదును లేదా జుర్మానాను విధించవచ్చును.

రెండవ ఆర్డినెన్సు ఇండియాలో శత్రువులాక్రమణకు గురియగు ప్రదేశములకు ఆనుకొనియుండు కొన్ని భాగాలకు మాత్రమే వర్తించును — దీనివల్ల అట్టి ప్రదేశములలో ఉండి శత్రువులతో ఏర్పడు సంబంధమునకు తగిన చర్యలు గైకొనుటకు సైనికాధికారులకు అధికారము ఇయ్యబడినది. వరియు ఆవిధముగ తప్పుగా ఆనతను ఏర్పరుచున్న ఈ ఆర్డినెన్సు ప్రకారము ఇప్పుడు తప్పులని ఎంచబడుచున్న కొన్ని నేరములకు శిక్షలు ... ఈ ఆర్డినెన్సు సూచించుచున్నది. అటువంటి ప్రదేశములలో ... శత్రువులకు సహాయము చేయువారికి మరణదండనను గాని విధించుటకు ఈ ఆర్డినెన్సు అధికారమిచ్చుచున్నది. ఇండియాలో స్థిరనివాసమేర్పరచుకొని బ్రిటిషు పక్షపు ప్రజలైనవారలు కూడ ఈ ఆర్డినెన్సు వర్తించును. ఈ ఆర్డినెన్సు శత్రువులకు సహాయము చేసినవారికి తప్పనిసరిగా, శత్రువులకు సంధించినవానికి సహాయము చేయుటకు గాని, మిలిటరీ సామగ్రిని దొంగిలించుటకు గాని, సేనలలో ఎవరికైనను ఆటంకము కలిగించుటకు గాని శత్రువునుగురించిన సమాచారమును ద్వేషమైనను తెలుపుటకు గాని, ప్రభుత్వాజ్ఞ లేకుండ మిలిటరీ సామగ్రిని ఉంచుకొనినందుకు గాని, లేక తప్పుడు సమాచారములను ప్రకటించినందుకు గాని — మరణదండనయో, యావజ్జీవ ప్రవాసమో విధించవచ్చును.

శ్రీ దయానందసరస్వతి నిర్వాణ ఉత్సవము

ఈ నెల 28వ గురువారము సాయంత్రము 6 గంటలకు ఆంధ్రనగరం (చిక్కడపల్లి) ఆర్యసమాజములో శ్రీమాన్ పం శంకరరావు బోరుగాంకర్ బాకీల్ లా (ప్రెసిడెంటు ఆర్య ప్రాదేశిక సభ) గారి అధ్యక్షతలో శ్రీ పూజ్య గురుమహాఋషి దయానంద సరస్వతిగారి నిర్వాణోత్సవము జరుగును. ఈ సందర్భములో శ్రీ పం॥ నీరధరాచార్యులు బి ఏ ఎల్ ఎల్ బి మున్నగువారు ఉపన్యసింతురు.

* *

హర్షచంద్రుగారు హైద్రాబాదు కార్పొరేషన్ వ్యవహార్త (అడ్మినిస్ట్రేటరు) పదవిని స్వీకరించినారు.

* *

నాంపల్లి స్టేషను కప్పును రిపేరు చేయుటకై బొంగులమచ్చెపై ఒకమంది పనిచేయుచుండిరి మచ్చెతటాలున కూలిపడెను. ఒకరు క్రింద పడిరి. మగ్గురు వెంటనే వచ్చిరి. ముగ్గురు ప్రమాదస్థితిలో నున్నారు.

* *

హైదరాబాదు వ్యవసాయాధికారులైన ఖాన్ సాహెబ్ ... గొప్ప వైశాల్యములో ఆంగ్లదేశమునకు ఏర్పాటుచేసి వచ్చినారు.

* *

... శ్రీ వైశ్యసేవా సమితి ఆధిపత్యమున మెదకుజిల్లా కలకుంట్ల గ్రామములో శ్రీ కూరరుక్మయ్యగారి ఇంటిలో వరుడు హైదరాబాదులోని పురంసత్యనారాయణగుప్తగారికి శ్రీ వీరయ్యగారి కుమార్తె శ్రీమతి రాజమ్మయను వితంతువునకును వివాహము జరుపబడెను.

* *

హైదరాబాదునగరం కాచిగూడెం ఆర్యసమాజంలో నేడు ఆజాదుగా తెదిరాత్రి 8 గంటలకు స్వామి సత్యానందు సిన్నాసిగారి ధర్మోపదేశము పండితనరహరిగారి భజనయు కాంగ్రెసు దళి సమాజ మంత్రి శ్రీ బొజ్జం అడివిరావుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

* *

శుక్రవారము సాయంకాలము రెడ్డిహాస్టలులో హాంక్ హాకీ ఆట తుదిపోటీ జరిగెను. అందు రెడ్డిహాస్టలు జట్టు గెలిచెను. రాజాబహద్దరు వెంకటరామ రెడ్డిగారు గెలిచినవారికి వెండికప్పులబహుమతులిచ్చిరి ఈ టూర్నమెంటులో 13 సంస్థలు పాల్గొనెను. సుమారు 120 బహుమానములు పంచిపెట్టబడెను.

* *

స్వభానుసం॥ కార్తీక బహుళ 3 ఆదివారము శ్రీ రాజాబహద్దర్ వెంకటరామారెడ్డి గారి అధ్యక్షతలో ... వైదిక కళాశాల వార్షికోత్సవము జరుగును.

* *

... అజూర్ లోపల ... అమ్ము టకుగాను ఒట్టల రకులు నూలుబట్టు ... వద్ద సెలవుపొంది కొక్కులు పెట్టి వారు నిర్ణయించిన ధర ప్రకారమే అమ్మవలసియుండును. వివరాలు ... లభించును.

బెంగాలులో 13 లక్షల మందికి అన్న దానము

ఇపుడు బెంగాలులో 13 లక్షలమందికి అన్నదానము జరుగుచున్నది. ఇంకను ఎక్కువమందికి అన్నదానము చేయుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. 3,010 శాలలు ప్రభుత్వనిర్వహణమున 1,103 శాలలు ప్రభుత్వధనసహాయము మాత్రము గలవి ... నడపుచున్నవి.

కావలెను

ఉర్దూ, తెలుగుభాషలు తెలిసి ట్యాగీరిది దస్తరము బాగుగా వ్రాయగల్గిన 3 గుమాస్తాలు కావలసియున్నారు. దరఖాస్తులు శ్రీ కొండా వేంకటరంగారెడ్డి, అడ్వకేటు చమన్ ఫీలుఖానా, హైదరాబాదునకు గాని, మేనేజరు గోలకొండ పత్రికకు గాని పంపండి.

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn Editor S. Prathap Reddy, B A., B. L